

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT
2003-02-19

2003:01

SwedSec AB

Licenshavaren

Licenshavaren, registrerades den 19 oktober 2001 som licenshavare enligt 4:18 (numera 4:19) i SwedSecs Regelverk. Licenshavaren var då och är alltså anställd i institutet. Vid den tid som är aktuell i ärendet arbetade licenshavaren vid institutets kundbord.

Institutet anmälde i september 2002 till SwedSec att licenshavaren avstängts från sina arbetsuppgifter i avvaktan på resultatet av en intern utredning avseende misstanke om medverkan till en felaktig kursättning i ett bolag noterat på Stockholmsbörsens O-lista.

Med hänvisning till Institutets anmälan har SwedSec underställt nämnden frågan om disciplinpåföljd för licenshavaren, varvid SwedSec förklarat sig göra bedömningen att licenshavaren inte är lämplig för fortsatt innehav av licens.

Licenshavaren har bestritt att licenshavaren gjort sig skyldig till någon försumlighet som bör leda till disciplinpåföljd.

I ärendet har hållits muntlig förhandling.

Disciplinnämnden finner det i ärendet utrett att licenshavaren medverkat till att en kund flyttat innehav av aktier i bolagen AcadeMedia AB och Diffchamb AB mellan en depå i institutet och ett kapitalförsäkringskonto hos institutet. I fråga om kapitalförsäkringskontot får det anses framgå av utredningen att aktierna på kontot visserligen formellt ägts av försäkringsgivaren men att kunden med utnyttjande av institutet som aktiemäklare haft fullständig dispositionsrätt över de aktier som svarar mot försäkringsutfästelsen.

Handel mellan olika depåer som innehas av samma person är ett typexempel på sådana åtgärder som enligt 9 § insiderstrafflagen (2000:1086) kan vara straffbara som otillbörlig kurspåverkan. Straffbestämmelsen i nämnda paragraf riktar sig sålunda bl a mot den som sluter avtal eller företar annan rättshandling för skens skull, varvid sådan handel som nyss angetts nämnts som ett exempel i förarbetena. För straffbarhet förutsätts emellertid att åtgärden vidtas i avsikt att otillbörligt påverka priset vid allmän omsättning av finansiella instrument. Det krävs således vad som straffrättsligt kallas direkt uppsåt – avsikt – att påverka marknadspriset.

I den mån kunden skulle ha haft för avsikt att påverka priset vid allmän omsättning av aktierna genom de ifrågavarande transaktionerna är det i vart fall inte i detta ärende styrkt att licenshavaren haft kännedom om någon sådan avsikt. Transaktionerna måste emellertid antas

ha företagits i skatteplaneringssyfte mot den bakgrunden att avyttringar från kapitalförsäkringskontot - till skillnad från avyttringar från depån – inte träffas av realisationsvinstbeskattning, och detta måste licenshavaren ha förstått. Compliance Officer har uppgivit att man från Institutets sida inte i och för sig anser att affärer i sådant syfte mellan en depån och ett kapitalförsäkringskonto över aktiemarknaden som otillåtna under förutsättning att priserna hålls på en marknadsmässig nivå. Det förhållandet att licenshavaren medverkade till sådana affärer kan således inte i sig läggas licenshavaren till last. Detta gäller även med beaktande av att de inspelade samtalen får anses visa att licenshavaren förstått att aktier som såldes från depån skulle återköpas dit.

Av utredningen framgår emellertid vidare att licenshavarens kund med licenshavarens medverkan den 27 augusti 2002 sålde Diffchamb-aktier från depån till kapitalförsäkringskontot till en kurs av 25:10 kr. Därefter medverkade licenshavaren den 3 september 2002 till att kunden till sin depån återköpte 91.000 aktier i Diffchamb till en kurs på 34:50 kr. Aktien hade närmast dessförinnan samma dag handlats i intervallet 27 – 30 kr, intill dess att ett avslut gjordes till 35 kr med institutet som köpare. Avsluten på 35 kr och 34:50 kr makulerades av Stockholmsbörsen, som överlämnade ärendet till Finansinspektionen med misstanke om otillbörlig kurspåverkan.

Det har senare visat sig att det var licenshavarens kund som den 3 september 2002 via institutet hade köpt Diffchamb-aktier till 35 kr och att denne även tidigare under dagen hade köpt ett antal aktieposter i Diffchamb till stigande kurser. Vid dessa affärer var institutet inte mellanhand och affärerna gjordes således utan licenshavarens medverkan. Kundens syfte med dessa var uppenbarligen att etablera en betalkurs på ett högre belopp än gällande marknadsvärde och på detta sätt göra det möjligt för licenshavaren att beordra licenshavaren att genomföra återköpet till depån till kursen 34:50. Licenshavaren hade nämligen vid ett tidigare samtal som rörde AcadeMedia-aktier - efter att ha konsulterat specialister inom institutet – meddelat kunden att institutet inte kunde medverka till affärer mellan kapitalförsäkringskontot och depån som avvek från etablerade betalkurser. Om Stockholmsbörsen inte hade makulerat avsluten, skulle ett stort antal Diffchamb-aktier ha kommit att avyttras till avvikande kurs, något som uppenbarligen kunde vara ägnat att vilseleda andra placerare och påverka förtroendet för aktiemarknaden.

En för nämnden väsentlig fråga är om licenshavaren, när licenshavaren medverkade till återköpet av Diffchamb-aktier den 3 september 2002, förstod att det var kunden som själv som hade åstadkommit de avvikande betalkurser som dessförinnan hade etablerats samma dag. Licenshavaren har bestämt förnekat detta. Licenshavaren har berättat att licenshavaren hade medverkat vid många affärer mellan sina olika samtal med den nu aktuella kunden och att licenshavaren inte i anslutning till återköpet den 3 september kom ihåg att priset vid försäljningen från depån några dagar tidigare hade varit endast drygt 25 kr. Licenshavaren begränsade sin kontroll till att priset vid återköpet låg inom intervallet för de senaste betalkurserna.

Vid en granskning i efterhand tyder de inspelade samtalen på att det var en diskussion med licenshavaren som hade gett kunden idén till sitt förfarande. Vid det förut berörda samtal som gällde AcadeMedia-aktier förde nämligen kunden uttryckligen på tal att licenshavaren skulle kunna åstadkomma avvikande betalkurser via sitt kapitalförsäkringskonto i institutet, något som dock inte kom att ske beträffande de aktierna. Samtalen kan emellertid i vissa delar tolkas på olika sätt, och disciplinnämnden anser sig inte med tillräcklig grad av säkerhet

kunna bortse från att det kan ha förhållit sig så att licenshavaren faktiskt inte insåg att det var kunden som låg bakom de betalkurser i Diffchamb som hade etablerats den 3 september 2002.

Enligt institutets regelverk skall vid osäkerhet inför tillämpning av institutets etiska regelverk kontakt tas med närmaste chef för att diskutera vad som är etiskt godtagbart. Licenshavaren tog inte någon sådan kontakt i anslutning till återköpet av Diffchamb-aktier. Den avvikande kurs som etablerades den 3 september 2002 var emellertid mycket påtaglig, och det får anses ha ingått i licenshavarens uppgifter att ha åtminstone en översiktlig uppfattning om kursbildningen i aktien. Vidare borde licenshavarens erfarenheter av den aktuella kunden och då inte minst det förut berörda samtalet angående AcadeMedia-aktierna ha stämt till eftertanke. Enligt nämndens mening åsidosatte därmed licenshavaren institutets riktlinjer genom att inte ta kontakt med sin närmaste chef, låt vara att nämnden inte finner det visat att överträdelsen var uppsåtlig.

Vid en samlad bedömning av vad som lagts licenshavaren till last anser nämnden – med sin utgångspunkt att överträdelsen inte visats vara uppsåtlig - inte att det finns förutsättningar att återkalla den för honom utfärdade licensen. Licenshavaren kan då inte heller meddelas varning. Licenshavaren bör emellertid meddelas erinran.

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren erinran.

På disciplinnämndens vägnar

Johan Munck

I nämndens avgörande har deltagit justitierådet Johan Munck, justitierådet Marianne Lundius, direktören Hans Mertzig, direktören Jack Junel, civilekonomen Ragnar Boman och f d marknadsövervakningschefen Hans Edenhammar. Enhälligt.